

УВЕДЕНО В ДІЮ
з _____ 20__ року
Наказ ХУУП
імені Леоніда Юзькова
" ____ " _____ 20__ р.
№ _____ / ____

Ректор університету

_____ О.М.Омельчук

м.п.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради ХУУП
імені Леоніда Юзькова
"29" квітня 2020 р.
протокол № 8

Голова вченої ради

_____ О.М. Буханевич

ПОЛОЖЕННЯ
про проведення практики здобувачів вищої освіти Хмельницького
університету управління та права імені Леоніда Юзькова

Відповідно до ст. 51 Закону України “Про вищу освіту” (поточна редакція від 16.01.2020), Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року № 93, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) від 23 березня 2016 року № 261, Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права від 29 травня 2017 року практична підготовка здобувачів вищої освіти є обов’язковим компонентом навчального процесу, який має за мету набуття здобувачем вищої освіти професійних навичок і вмінь для подальшого використання їх у реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання і творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

У Положенні про проведення практики здобувачів вищої освіти Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова (далі – Положення) врегульовуються загальні питання підготовки,

організації, проведення і підведення підсумків усіх видів практики здобувачів вищої освіти Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова (далі – Університет).

1. Мета і зміст практики

1.1. Метою практики є оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними методами, формами організації роботи за майбутньою професією; формування на базі одержаних знань професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах; виховання потреби систематично поновлювати свої знання і творчо їх застосувати в практичній діяльності; стажування і практичне творче застосування набутих знань і вмінь для здійснення професійної діяльності, розвиток навичок науково-дослідної роботи і вирішення прикладних завдань.

1.2. Практика здобувачів вищої освіти в Університеті передбачає системність та послідовність її проведення при одержанні потрібного обсягу знань і умінь відповідно до різних рівнів вищої освіти: бакалавр, магістр, доктор філософії.

1.3. Видами практики здобувачів вищої освіти в Університеті є: навчальна практика; виробнича практика; переддипломна практика; педагогічна практика; стажування; інші види практик, передбачені навчальними планами.

1.4. Практика здобувачів вищої освіти проводиться з врахуванням компетентнісного підходу на базах сучасних підприємств, установ, організацій різних форм власності та сфер діяльності, органів державної влади та місцевого самоврядування різного спрямування та рівнів, а також у структурних підрозділах Університету.

1.5. Перелік видів практики здобувачів вищої освіти для кожної спеціальності, їх форми, тривалість та терміни проведення визначаються у відповідних освітніх програмах та навчальних планах.

1.6. Зміст та послідовність проведення практики визначається робочими програмами практики, які розробляються відповідними кафедрами згідно з освітніми програмами та навчальними планами. Робочі програми практики мають містити рекомендації щодо рівня знань та практичних навиків, яких здобувачі вищої освіти мають досягти, видів і форм їх перевірки.

1.7. Вимоги до практик об'єднуються у наскрізній програмі – основному навчально-методичному документі практики, яка затверджується вченою радою університету. Зміст наскрізної програми повинен відповідати Закону України “Про вищу освіту”, нормативним документам Міністерства освіти і науки України щодо практики, освітній програмі, навчальному плану підготовки фахівців. На основі наскрізної програми розробляються робочі програми відповідних видів практики для певної освітньої програми.

1.8. Зміст педагогічної практики здобувачів вищої освіти передбачає: відвідування семінарських, практичних занять і лекцій викладачів кафедри

або Університету; виконання навчально-методичної роботи; проведення семінарських, практичних занять, лекцій чи їх фрагментів з обов'язковою присутністю наукового керівника (керівника практики), виконання іншої навчально-методичної роботи. У виняткових випадках педагогічна практика може проводитися із використанням технологій дистанційного навчання.

Конкретний зміст педагогічної практики аспіранта визначає кафедра з урахуванням робочої програми практики.

1.9. Аудиторне навантаження, яке виконує аспірант під час педагогічної практики, зараховується науково-педагогічному працівнику, який викладає цю навчальну дисципліну і контролює якість роботи аспіранта. Безпосередній контроль за педагогічною практикою аспіранта здійснює його науковий керівник.

2. Бази практики

2.1. Практика здобувачів вищої освіти Університету проводиться на базах практики, які мають відповідати вимогам робочої програми її проведення.

Для проходження практики здобувачами вищої освіти, які навчаються за замовленням (або за кошти) органів державної влади і місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, перелік баз практики можуть надавати відповідні організації, які формували замовлення на фахівців.

У випадку, коли підготовка фахівців здійснюється за замовленням фізичних осіб, ці особи мають право самі визначати бази практики.

2.2. Здобувачі вищої освіти можуть самостійно з дозволу завідувачів відповідних кафедр визначати для себе місце проходження практики і пропонувати його для затвердження.

2.3. Університет укладає з базами практик (підприємствами, установами, організаціями, будь-яких форм власності, приватними підприємцями) договори щодо її проведення відповідно до затвердженої форми (Додаток 1).

2.4. Basisю для проходження педагогічної практики здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії (аспірантів) є кафедра, за якою вони закріплені або на якій вони працюють, в тому числі у іншому закладі вищої освіти.

Аспірант може пройти практику на інших кафедрах Університету або на аналогічних кафедрах інших закладів вищої освіти.

3. Організація і керівництво практикою

3.1. Відповідальність за підготовку, організацію, проведення і контроль практики покладається на ректора університету. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в університеті здійснює особа, відповідальна за проведення практики в Університеті (керівник практики або завідувач відділом практики).

3.2. Направлення здобувачів вищої освіти на практику, закріплення за ними керівників практики від Університету, строки подання звітів та захисту звітів про проходження практики визначаються наказами ректора Університету.

3.3. При організації педагогічної практики аспірантів договори укладаються лише з іншими закладами вищої освіти.

3.4. Кафедри Університету здійснюють навчально-методичне забезпечення та керівництво виконанням робочих програм практик, зокрема:

3.4.1. розробляють робочі програми практик (самостійно або спільно з іншими кафедрами), готують інші необхідні методичні матеріали;

3.4.2. розподіляють навчальне навантаження щодо керівництва практикою серед науково-педагогічних працівників з урахуванням доцільності та досвіду роботи;

3.4.3. рекомендують науково-педагогічних працівників до складу комісій з питань захисту звітів з практики;

3.4.4. систематично розглядають підсумки проведення практики, розробляють заходи щодо її покращення, а в разі необхідності ініціюють зміни до освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців, робочих програм практики.

3.5. До керівництва практикою здобувачів вищої освіти залучаються науково-педагогічні працівники відповідних кафедр, які брали участь в навчальному процесі з предметів, що становлять теоретичну основу проходження практики.

3.6. Особа, відповідальна за проведення практики в Університеті (керівник практики або завідувач відділом практики):

3.6.1. здійснює підбір баз практики та розподіл здобувачів вищої освіти між ними, враховуючи пропозиції кафедр;

3.6.2. організовує проведення інструктажу про порядок проходження практики. Надає здобувачам вищої освіти необхідні супровідні документи: листи, направлення, щоденник практики тощо;

3.6.3. координує діяльність кафедр та організовує роботу комісій із захисту звітів з практики;

3.6.4. щорічно у травні-червні місяці подає на розгляд вченої ради університету звіт про проведення практики протягом навчального року із зауваженнями та пропозиціями щодо її удосконалення.

3.7. Керівники практики від кафедр Університету:

3.7.1. ознайомлюють здобувачів вищої освіти з метою, завданням, змістом практики, порядком її проходження, вимогами щодо підготовки звіту і оформлення необхідних документів, готують індивідуальні завдання;

3.7.2. здійснюють поточний контроль за роботою здобувачів вищої освіти, виконанням ними правил внутрішнього трудового розпорядку, відвідуванням баз практики;

3.7.3. контролюють забезпечення нормальних умов праці і побуту здобувачів вищої освіти під час проходження практики та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;

3.7.4. перевіряють звітні матеріали, якість підготовки індивідуального завдання, роблять висновки щодо виконання робочої програми та календарного плану, оцінюють рівень підготовки звіту;

3.7.5. беруть участь у роботі комісії під час захисту звітів із практики відповідно до розподілу навчального навантаження;

3.7.6. подають завідувачу кафедри письмовий звіт, або звітують усно на засідання кафедри про проведення практики, аналізують її хід, формулюють зауваження та пропозиції щодо оптимізації процесу практичної підготовки.

3.8. Здобувачі вищої освіти, які навчаються за заочною формою навчання, згідно з навчальними планами проходять практику за рахунок відповідної частини часу, встановленого законодавством для надання додаткової оплачуваної відпустки на період підготовки кваліфікаційної роботи. Здобувачі вищої освіти, які навчаються за заочною формою навчання, діяльність яких безпосередньо пов'язана з використанням набутих під час навчання спеціальних фахових знань, можуть проходити практику за місцем своєї роботи чи служби, крім педагогічної практики у разі, якщо здобувач вищої освіти не є працівником закладу вищої освіти.

3.9. Обов'язки керівників практики від бази практики визначені в окремих договорах про проведення практики здобувачів вищої освіти.

3.10. Здобувачі вищої освіти університету при проходженні практики зобов'язані:

3.10.1. до початку практики одержати у особи, відповідальної за проведення практики в Університеті (керівник практики або завідувач відділом практики) консультації щодо її змісту, порядку проходження та оформлення всіх необхідних документів;

3.10.2. своєчасно прибути на базу практики;

3.10.3. вивчити і дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці та техніки безпеки;

3.10.4. у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені робочою програмою практики;

3.10.5. нести відповідальність за виконану роботу;

3.10.6. своєчасно підготувати звіт та подати його на перевірку керівникові від бази практики та керівникові практики від кафедри Університету.

4. Підведення підсумків практики

4.1. Після закінчення терміну проходження практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання робочої програми та індивідуального завдання у формі письмового звіту, підписаного і оціненого безпосереднім керівником від бази практики.

4.2. Письмовий звіт разом з іншими документами, установленими Університетом (щоденником, індивідуальним завданням, добіркою документів та ін.), подаються на перевірку керівнику практики від кафедри Університету.

4.3. Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти робочої програми та індивідуального завдання, висновки і пропозиції тощо. Оформлюється звіт за вимогами, які прописані в робочій програмі відповідної практики.

4.4. Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти перед комісією, яка призначається наказом ректора і до складу якої входять: особа, яка відповідальна за проведення практики в Університеті, керівники практики від кафедр університету та керівники практики від бази практики (за згодою).

4.5. Комісія приймає залік у здобувачів вищої освіти в Університеті у строки, визначені навчальними планами та планами-графіками навчального процесу. Оцінка за практику вноситься до індивідуального навчального плану студента за підписом голови комісії.

4.6. Оцінка здобувача вищої освіти за практику враховується стипендіальною комісією разом з його оцінками за результатом підсумкового контролю при вирішенні питання щодо призначення стипендії.

4.7. Здобувачі вищої освіти, які з поважних причин не змогли пройти практику у запланований термін, повинні пройти її в інший час, визначений наказом ректора при погодженні з навчальною частиною (відділом аспірантури та докторантури), кафедрою та відділом практики.

4.8. Здобувачу вищої освіти, який не виконав робочу програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених Університетом. Здобувач вищої освіти, який вдруге отримав від комісії незадовільну оцінку з практики, відраховується з Університету.

4.9. Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки підводяться на засіданні вченої ради Університету не менше одного разу протягом навчального року.

4.10. За підсумками проходження педагогічної практики аспірант щорічно подає до відділу аспірантури:

- загальний звіт про проходження практики, підписаний завідувачем кафедри;

- відгук наукового керівника про проходження практики.

4.11. Аспірантам, які працюють у закладі вищої освіти на науково-педагогічних посадах в обсязі не менше 0,25 ставки строком не менше одного року, педагогічна практика може бути зарахована наказом ректора за умови подання довідки з місця роботи та характеристики, у якій обов'язково зазначається пропонована оцінка (бал за 100 бальною шкалою) за педагогічну практику.

5. Матеріальне забезпечення практики

5.1. Джерелами фінансування практики здобувачів вищої освіти Університету можуть бути: кошти місцевих бюджетів, кошти підприємств, організацій, установ усіх форм власності або кошти фізичних осіб.

5.2. Витрати на практику здобувачів вищої освіти Університету входять у вартість навчання. Розмір витрат на практику здобувачів вищої освіти визначається кошторисом, що розробляється Університетом.

Основними статтями кошторису витрат на практику можуть бути:

- оплата праці безпосередніх керівників практики від баз практики;
- разові витрати на організацію і підведення підсумків практики;
- витрати на матеріальне забезпечення практики.

5.3. Оплата праці безпосередніх керівників практики від бази практики здійснюється Університетом на умовах погодинної оплати із розрахунку 1 година на одного студента за тиждень, відповідно до укладених трудових угод (Додаток 2).

Витрати часу керівників практики від Університету на керівництво практикою обліковуються згідно з чинними в Університеті нормативами і включаються до навчального навантаження.

5.4. Проїзд здобувачів вищої освіти Університету до баз практики і назад міським і приміським транспортом сплачується студентами за свій рахунок.

Проживання здобувачів вищої освіти у гуртожитках баз практики або в орендованих для цього житлових приміщеннях оплачується Університетом за рахунок витрат на практику у розмірах, передбачених чинним законодавством. Оплата відряджень науково-педагогічним працівникам Університету – керівникам практики студентів – здійснюється університетом згідно з чинним законодавством.

6. Заключні положення

6.1. Положення затверджується рішенням вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора.

6.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться рішенням вченої ради Університету та вводяться в дію наказом ректора.

Додаток 1
до Положення про проведення
практики здобувачів вищої
освіти Хмельницького
університету управління та
права імені Леоніда Юзькова

ДОГОВІР № _____
про проведення практики здобувачів вищої освіти
Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова

м. Хмельницький

" ___ " _____ 20__ р.

Ми, хто нижче підписалися, з однієї сторони Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова (надалі – заклад вищої освіти) в особі ректора Омельчука О.М. діючого на підставі Статуту університету і, з другої сторони, _____ (надалі - база практики) в особі _____, діючого на підставі _____ уклали між собою договір:

1. База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти здобувачів вищої освіти на практику згідно з календарним планом:

N з/п	Спеціальність	Курс	Чисельність студентів	Термін практики: (початок - кінець)
1				

1.2. Призначити наказом кваліфікованих фахівців для керівництва практикою.

1.3. Створити належні умови для виконання студентами програми практики, не допускати їх використання до зайняття посад та виконання робіт, що не відповідають робочій програмі практики та майбутньому фаху.

1.4. Забезпечити здобувачам вищої освіти умови безпечної праці на конкретному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчати здобувачів вищої освіти безпечних методів праці.

1.5. Надати здобувачів вищої освіти можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання робочої програми практики.

1.6. Забезпечити облік виходів на роботу здобувачів вищої освіти. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти заклад вищої освіти.

1.7. Надавати здобувачам вищої освіти можливість збору інформації для написання звіту про проходження практики, курсових та кваліфікаційних робіт за результатами діяльності бази практики.

1.8. Після закінчення практики здійснити оцінювання здобувачів вищої освіти відповідно до критеріїв встановлених Університетом.

1.9. Додаткові умови: _____

2. Заклад вищої освіти зобов'язується:

2.1. До початку практики надати базі практики для ознайомлення робочу програму практики, а не пізніше ніж за тиждень – список здобувачів вищої освіти, яких направляють на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих науково-педагогічних працівників.
 2.3. Забезпечити додержання здобувачами вищої освіти трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, якщо вони сталися зі здобувачами вищої освіти під час проходження практики.

2.4. Заклад вищої освіти зобов'язується не розголошувати використану інформацію про діяльність бази практики через знищення звітів про проходження практики, курсових, кваліфікаційних робіт у встановленому порядку.

2.5. Додаткові умови _____

3. Відповідальність сторін за невиконання договору:

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно із законодавством про працю в Україні.

3.2. Усі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються у встановленому порядку.

3.3. Договір набуває сили після його підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

3.4. Договір складений у двох примірниках: по одному - базі практики і закладу вищої освіти.

3.5. Місцезнаходження:

заклад вищої освіти: 29013, м. Хмельницький, вул. Героїв Майдану, 8.

Р/р UA 598201720344281002200032328 в ДКСУ у м. Києві. МФО 820172.

Код ЄДРПОУ 14163438

база практики: _____

Підписи та печатки

Хмельницький університет управління та права
імені Леоніда Юзькова:

Назва підприємства

Ректор _____ О.М.Омельчук

Посада

Підпис

Прізвище та ініціали

М.П.

М.П.

Додаток 2
до Положення про проведення
практики здобувачів вищої
освіти Хмельницького
університету управління та
права імені Леоніда Юзькова

Договір про надання послуг

м. Хмельницький
"___" _____ 20__ р.

Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова (надалі – Університет) в особі ректора Омельчука О.М. з одного боку та громадянин (ка) _____

_____ (прізвище та ініціали, посада, місце
роботи)

який (яка) мешкає за адресою

_____ має паспорт серії _____ № _____ виданий

та який (яка) має присвоєний ДПА ідентифікаційний номер

(надалі – Виконавець) з другого боку, уклали даний договір про те, що:

1. Університет доручає, а Виконавець бере на себе безпосереднє керівництво практикою ___ здобувачів вищої освіти ___ курсу за спеціальністю _____ протягом ___ тижнів з _____ 20__ р. по _____ 20__ р., згідно з робочою програмою практики, розробленою Університетом, та договором №___ від _____ 20__ р.

2. Виконавець зобов'язується:

2.1. Здійснювати безпосереднє керівництво практикою здобувачів вищої освіти, зазначених у п.1., згідно Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України та робочої програмами практики, розробленої Університетом.

2.2. Після закінчення практики подати до Університету довідку, засвідчену підписом керівника бази практики та печаткою, про фактичну чисельність здобувачів вищої освіти, які проходили практику, і строки

керівництва, котра є підставою для кінцевих фінансових розрахунків за виконану роботу.

2.3. Про всі порушення здобувачами вищої освіти розпорядку дня, техніки безпеки і невиконання робочої програми негайно доповідати Університету.

2.4. У разі об'єктивної неможливості виконати у встановлені п.1 термін і обсяг роботи повинен завчасно попередити про це Університет.

2.5. У разі невиконання роботи в установленій п.п.1 і 2.2. Договору термін та незабезпечення належної якості роботи з вини Виконавця сума оплати згідно з п.3.2. Договору може бути переглянута.

3. Університет зобов'язується:

3.1. Виконати передбачені для закладу вищої освіти умови договору, зазначені в п.1. Договору.

3.2. Здійснити оплату за фактично виконану роботу на підставі довідки, наданої Виконавцем згідно з п.2.2 Договору.

Оплату здійснювати за ставками погодинної оплати із розрахунку 1 (одна) година на одного здобувача вищої освіти за тиждень практики. Бухгалтерія Університету, згідно із встановленим в даний час розміром погодинної _____ оплати _____ праці, _____ виплачує _____ гривень _____ копійки за 1 годину виконаної роботи по керівництву практикою.

Цей договір складено у двох примірниках: один – у Виконавця і один зберігається в Університеті.

Підписи:

Від Університету:

(підпис)

Омельчук О.М.

(прізвище, ініціали)

Виконавець:

(підпис)

(прізвище, ініціали)

ДОВІДКА

(прізвище, ім'я, по батькові)

(назва посади, установа)

у період _____ 20__ р. по _____ 20__ р. здійснював (ла)
керівництво _____ практикою _____ здобувачів вищої освіти
_____ курсу за спеціальністю _____ Хмельницького
університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

Довідка видана для подання у бухгалтерію університету.

Керівник установи _____